

MUZEJSKI ČASOPIS

Številka 1, Leto 22

GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE IN MUZEJSKO DRUŠTVO
JESENICE

Februar, 2012

Program Gornjesavskega muzeja Jesenice od januarja do avgusta 2012

Soustanoviteljici muzeja Občina Jesenice in Občina Kranjska Gora sta že uvrstili program zavoda v svoja proračuna, z ministrstvom za kulturo, ki zadnji dve leti sofinancira delovanje muzeja, pa usklajujemo pogodbo v teh dneh. Kljub krizi je program po oceni strokovne komisije za področje premične kulturne dediščine ambiciozno sestavljen in ocenjen kot zelo kakovosten. Z njim smo zbrali 155 točk od možnih 170. Tako si v skladu s poslanstvom prizadevamo uveljaviti in spremljati zgodovino planinstva in železarstva na nacionalnem nivoju.

Na področju **železarstva** bomo dopolnili stalno zbirko na Stari Savi z multimedijско predstavitevijo v sklopu projekta JEKLO IN NARCISE, ki ga vodi Občina Jesenice. Sočasno bomo razstavljenim predmetom tehniške dediščine na Stari Savi uredili informativne table. To bo urejeno do odprtja TRŽNICE na Stari Savi ob občinskem prazniku. V maju bomo ob tržnici predstavili železarske igre. S svojim programom bo sodelovala tudi Glasbena šola Jesenice. 12. maja bomo v sodelovanju z društvom Deveta revolucija in Obrtno zbornico Jesenice organizirali TURO POD GOLICO s startom in ciljem na Stari Savi. Spremljevalni program bodo tudi številne kulinarčne in železarske zanimivosti. Ob mednarodnem dnevu muzejev bo organiziran POHOD PO STARI RUDNI POTI v sodelovanju s TIC-em.

Z našo razstavo ŽAR JEKLA o jeseniški martinarni smo v januarju gostovali v muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici, v februarju pa v Železnikih. V okviru projekta Slovenska pot kulture železa, ki je del Evropske poti kulture železa, pa bomo sodelovali v Kropi pri razstavi Tri tisočletja železarstva na Slovenskem. Razstava o jeseniški martinarni je bila postavljena v Kosovi graščini leta 2010.

Na področju **planinstva** načrtujemo prenovo sklopa Alpinizem na stalni razstavi v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Dopolnili ga bomo z uvodnim filmom Svetlobe gora v španskem in hrvaškem jeziku. Vsekakor bo zanimivih tudi 7 lastnih občasnih razstav in 3 gostujoče ter pester pedagoški program z učnimi urami, planinskimi ustvarjalnicami, kvizom, literarnim natečajem o gorski reševalni službi ob njeni stoletnici in vsaj enkrat mesečno predavanja s planinsko temo.

Lastno razstavo ob stoletnici rojstva Jaka Čopa bomo predstavili v februarju v Kulturno-komunikacijskem centru v Šentjanžu na avstrijskem Koroškem ter v maju na Bledu (TNP).

Na področju **etnologije** načrtujemo dopolnitev stalne razstave v Kasarni z multimedijско predstavitevijo.

S projektom (občasno razstavo) Rokodelstvo v Dolini bodo prikazane že skoraj pozabljene dejavnosti in obrti, orodja in izdelki ter rokodelci oziroma njihov pomen za oskrbo prebivalcev Doline v prete-

klosti. Razstavo bomo odprli 18. junija ob muzejski poletni noči v Liznjekovi domačiji. Stalno razstavo Etnološka dediščina Rateč pa bomo opremili z zvočno kuliso domačega govora o posameznih delih rateške noše. Muzej se je prijavil tudi na mednarodni razpis, v okviru katerega bomo popisovali etnološko dediščino ob slovensko-italijanski meji. Če bomo na razpisu uspešni, bo dopolnitev in digitalizacije gradiva v Ratečah še več.

Na področju **kulturne in mestne zgodovine** potekajo tudi priprave za 11. številko JESENISKEGA ZBORNIKA, ki ga bomo v marcu 2013 izdali v sodelovanju z Muzejskim društvom Jesenice. Kljub okrnjenim finančnim sredstvom načrtujemo vsebinske priprave za zbornik, ki bo osvetlil najnovejša odkritja v naši dolini in tako prispeval k ohranjanju žive, premične kulturne dediščine in najnovejših znanstvenih odkritij v severozahodnem delu Slovenije.

Vse leto bodo potekale aktivnosti v okviru **mednarodnega projekta** FLU LED Kulturni portal ledinskih in hišnih imen. Projekt vodi Slovenska prosvetna zveza v Celovcu, partnerji so Krščanska kulturna zveza v Celovcu, na slovenski strani pa Razvojnaja agencija Zgornje Gorenjske in GMJ. Izvajalca za metodologijo zapisovanja imen sta ZRC SAZU in Inštitut Urban Jarnik. V skladu z zgodovino železarstva in kulturno zgodovino oziroma etnologijo bomo zapisali ledinska in hišna imena ter digitalizirali ohranjene zemljevide v našem arhivu, obiskovalcem pa omogočili dostop do informacijskega portala. Projekt se bo zaključil v letu 2014. V skladu z dogovorom šestih muzejev na Gorenjskem v letu 2012 pripravljamo razstavo ZAKLADI MUZEJEV GORENJSKE, ki bo vključila predmete posameznih muzejev in zgodbe o njih. Na Jesenicah bo razstava na ogled od septembra dalje, v Škofji Loki pa že od aprila.

Po programu, ki so ga sooblikovali kustosi in zaposleni, povzela Irena Lačen Benedičič, *direktorica GMJ*

POROKE NA STARI SAVI

Staro Savo odlikuje izjemno bogata železarska tradicija, ki je vidna na vsakem koraku. Tu so ohranjeni bistveni elementi nekdanjega fužinarskega naselja: Ruardova graščina iz 16. stoletja, cerkev Marijinega vnebovzetja iz začetka 17. stoletja, delavska večstanovanjska hiša s konca 18. stoletja, plavž s pudlovko in kolpernom ter mlin iz 19. stoletja. Danes je območje namenjeno muzejski, kulturni in turistični dejavnosti. Obnova je pokazala, da je najboljšje zagotovilo za ohranitev Stare Save kot kulturnega spomenika njena vključitev v življenjski utrip mesta. V Gornjesavskem muzeju Jesenice, ki je upravitelj muzejskega kompleksa na Stari Savi, omogočamo, da pari doživijo poroko, kot so si jo zamislili.

IZ VSEBINE

Stran 1

- Program Gornjesavskega muzeja Jesenice od januarja do avgusta 2012

- Poroke na Stari Savi

Stran 2

- Koledar prireditev muzejskih hiš GMJ od februarja do avgusta 2012

- Pokrajina v novejši umetnosti

Stran 3

- Program muzejskih večerov MDJ

- Camino de Santiago

- 100 let nogometa na Jesenicah

- Vzpon na Kilimanjaro

- Kako so včasih živeli na Hrušici

Stran 4

- Majski izlet po Pivškem

- Jesenski izlet članov MDJ

- Muzejsko društvo v letu 2012

Če si želijo poroke na prostem, jih pričakuje trg na Stari Savi, kjer v objemu večstoletne fužinarske dediščine lahko uradno potrdijo svojo ljubezen.

Vsi tisti, ki bi radi združili prekrasen ambient železarske dediščine ob poročnem obredu z brezskrbno zabavo v Banketni dvorani v Kolpernu, bodo svojemu fotografu zagotovo priskrbeli več kot dovolj motivov za čudovite poročne fotografije.

Stara Sava je postala idealen kraj za začetek novega poglavja v življenju, za nerazdružljivo dvojino, trdno in trajno, kot da bi jo iz železa skovali jeseniški kovači.

Boštjan Mejač, GMJ

KOLENDAR PRIREDITEV MUZEJSKIH HIŠ GORNJESAVSKEGA MUZEJA JESENICE
OD FEBRUARJA DO AVGUSTA 2012 (več na spletni strani <http://www.gornjesavskimuzej.si>)

Kosova graščina	
DATUM	NAZIV PRIREDITVE
2.2. - 2.3.	Razstava Pokrajina v umetnosti
8.3. - 26.4.	Razstava Nogomet na Jesenicah
13.3. - 26.4.	Razstava izdelkov Iz majhnega raste veliko
3.5. - 25.5.	Kolektivna razstava fotografij Fotokluba Jesenice
10.5. - 27.7.	Razstava Sledi slovenske grafične dediščine
7.6. - 27.7.	Likovna razstava - Meta Adamič Bahl
Stara Sava	
DATUM	NAZIV PRIREDITVE
2.2. ob 19. uri	Svečnica na Stari Savi
4.5.	Železarske igre in tržnica na Stari Savi
12.5.	Prireditve Tura pod Golico
18.5.	Pohod po stari rudni poti na Mednarodni dan muzejev
16.6.	Muzejska poletna noč
Kolpern	
DATUM	NAZIV PRIREDITVE
24.3.	Poročni sejem
10.7., 17.7., 24.7., 31.7., 7.8., 14.8., 21.8. in 28.8.	Torkova kinoteka

Pokrajina v novejši umetnosti
Kosova graščina, 2.2. do 2.3.2012

Razstava Pokrajina v novejši umetnosti - med piktorializmom in abstrakcijo je nastala kot plod sodelovanja Slovenskega društva likovnih kritikov, Galerije Velenje in Gornjesavskega muzeja Jesenice. Šestnajst slovenskih likovnih kritikov je za razstavo izbralo dela 44 slikarjev, kiparjev in fotografov: Zoran Arizanovič, Igor Banfi, Emerik Bernard, Vesna Čadež, Jože Denko, Boge Dimovski, Oskar Karel Dolenc, Franco Dugo, Damir Globočnik, Endre Göntér, Herman Gvardjančič, Danilo Jejčič, Duša Jesih, Narcis Kantardič, Stojan Knežević, Peter Koštrun, Alja Krofl, Branko Lenart, Marko Modic, Franc Novinc, Lucija Stramec, Mirna Pavlovec, Tihomir Pinter, Andrej Perko, Alja Piry, Vladimir Potočnik, Apolonija Simon, Darko Slavec, Natalija Šeruga, Darja Štefančič, Simona Šuc, Andreja Trkman, Janez Vlachy, Catherina Zavodnik in Karel Zelenko. S predstavitvijo tako številnih del se nam pokrajina v novejši umetnosti pokaže v povsem novi luči, »odpira različna vprašanja, ki se nanašajo predvsem na odnos umetnosti do preteklosti in njeno današnjo produkcijo v razmerju do časa, v katerem nastaja.

Razlogov za to je več, iščemo pa jih lahko predvsem v zmerni konzervativni naravi prebivalstva, konkretno pa v slikarstvu poetičnega realizma, ki se še do danes ni izčrpalo. Seveda ta – izrazito tradicionalna komponenta ostaja najbolj prisotna v umetnosti, ki nadaljuje komunikacijo s tisto kategorijo, ki jo poznamo kot ljudska umetnost, danes pa je od nje komaj kaj izvirnega še ostalo, saj se je »uspešno« prilagodila novim tržnim razmeram... Za modernizem je seveda bistveno bolj zanimiva abstraktna različica narave oziroma krajine. Številni slikarji, fotografi, grafi ki so iz prvotnih del, ki so bila blizu realizmu, vzporedno z razvojem svojega sloga oblikovali posebne forme, ki jih prepoznavamo kot abstraktne variacije krajine... Vsekakor je abstraktna predstavitev narave značilna za zreli in pozni modernizem, novejši čas pa je prinesel nove vizualne predstave. Te mnogokrat izhajajo prav iz piktorializma, kot abstrakcije, vsekakor pa so to bistveno preozke omejitve, s katerimi bi jih lahko določili. Kajti, tako kot se je spremenilo tradicionalno dojetje umetnosti - zlasti iz

njenega družbenega stališča, tako so se spremenile kategorije znotraj umetniških disciplin. Seveda imamo še vedno krajinarsko slikarstvo, a to še zdaleč ni več slika v pomenu, kot ga je imela, recimo v času impresionizma. Sedaj je to lahko del prostorske instalacije, njen poudarek je mogoče na digitalnih učinkih, lahko se recimo postavi vprašanje, ali gre za avtorsko interpretacijo krajine ali za avtorsko izdelavo krajine v galeriji. In čeprav smo naslov razstave postavili precej tradicionalno, pa razstava vsebuje izjemno širok razpon tega, kar danes avtorji razumejo kot krajinarstvo in kot lahko ugotovimo, je njihova domiselnost izjemna v obdobju, ko bolj kot o pluralizmu slogov govorimo o avtorskem individualizmu« (iz kataloga: *Boris Gorupič: Pokrajina*).

Razstava je bila konec leta 2011 prvič postavljena v Galeriji Velenje, zdaj pa je na ogled v Kosovi graščini. Ob razstavi je izšel obsežen katalog, ki ga je moč dobiti tudi na razstavi. *Tone Konobelj, GMJ*

Liznjekova hiša Kranjska Gora	
DATUM	NAZIV PRIREDITVE
1.1. - 31.1.	Jaka Čop
3.2. - 26.2.	Razstava Ribe na Slovenskem
2.3. - 5.4.	Olimpijci
12.4. - 10.6.	Poslikane skrinje na Loškem
18.5.	Mednarodni dan muzejev
16.6. - 21.10.	Etnološka razstava Rokodelstvo
Slovenski planinski muzej	
DATUM	NAZIV PRIREDITVE
Do 26.2.2012	Olimpijci
17.2. - 27.5.	Gorski turizem, NUK
2.3. - 15.4.	Železna pot - arheologija v visokogorju
20.4. - 3.6.	Likovna razstava - Danilo Cedilnik
Maj	prenova sklopa Alpinizem
18.5.	Mednarodni dan muzejev
12.6. - 20.8.	100 let Gorske reševalne službe
16.6. - do konca avgusta	Poletne počitniške aktivnosti
20.6. - 30.7.	Alpe Adria Alpin
7.8. - 20.9.	Likovna razstava VRATA
24.8. - 20.9.	Fotografska razstava Slovenske gore
Kajžnkova hiša Rateče	
DATUM	NAZIV PRIREDITVE
4.2., 11.2., 18.2., 25.2., 3.3., 10.3., 17.3.	Prikaz in delavnice ročnih del
22.2. - 24.2.	Počitniške ustvarjalnice
18.5.	Mednarodni dan muzejev
25.7., 8.8., 22.8., 29.8.	Počitniške ustvarjalnice
1.8.	Počitniške dejavnosti

PROGRAM MUZEJSKIH VEČEROV MDJ

16. februar: Miriam Kalan – Camino de Santiago

15. marec: dr. Marko Mugerli – 100 let nogometa na Jesenicah

19. april: Pavel Dimitrov – Vzpon na Kilimanjaro

17. maj: etnologinji Nataša Kokošinek in Zdenka Torkar Tahir – Kako so včasih živeli na Hrušici?

Vsi muzejski večeri bodo v Kosovi graščini (2. nadstropje), Titova 64 na Jesenicah, vsak tretji četrtek v mesecu ob 18. uri.
Vabljeni tudi nečlani MDJ.

CAMINO DE SANTIAGO, 16. FEBRUAR

Včasih ena izmed najbolj znanih krščanskih romarskih poti oziroma »vstopnica za v nebesa«, danes pot romarjev, turistov, avanturistov, športna preizkušnja in odmik od vsakdana, ki je vedno bolj aktualna, zanimiva, še vedno skrivnostna in posledično veliko bolj mamjiva.

Camino de Santiago je bila moja poletna dogodivščina. Bolj natančno - prehodila sem Camino Frances, 807 kilometrov dolgo pot, ki se vije iz francoskega mesteca St. Jean Pied de Port preko celotne severne Španije do Santiaga de Kompostelo in potem še naprej proti koncu sveta oziroma rta Finisterra.

Na pot sem se odpravila sama s skoraj 15 kilogramskim nahrbtnikom. Če sem sprva mislila, da bo to odmik v notranjost in intenzivno iskanje in spoznavanje sebe, se je že v Parizu izkazalo, da bom na poti srečala ogromno novih, zanimivih popotnikov in lahko se pohvalim z mnogimi novimi prijateljstvi z vsega sveta.

Pot je ves čas dobro označena, potrebno je le slediti rumenim puščicam in školjkam, ki te vedno varno pripeljejo do iskane naslednje postojanke ali prenočišča oziroma »Albergue«, ki je skupinsko prenočišče, običajno cenovno zelo ugodno in preprosto.

Omembe vreden je vsekakor nov način življenja. Vstajanje pred sončnim vzhodom in prvi kilometri ob opazovanju prebujanja sonca, ki je poskrbelo za dolge sence, zveste romarjem na poti proti zahodu. V času kosila oziroma ko je sonce vse močnejše grelo, je bilo za hojo skoraj prevročje, takrat smo poiskali prenočišča, na roke oprali prepotena oblačila in se začeli prepuščati utrujenosti. Med tem smo si izmenjevali izkušnje, oskrbovali žulje in polnili baterije za nov dan. Še preden je ura odbila deseto in so se prenočišča zaprla, smo romarji že spali.

Celotno pot lahko označim kot najtežjo in hkrati najlepšo izkušnjo v mojem življenju, ki jo bom z veseljem delila z vami.

Miriam Kalan

100 LET NOGOMETA NA JESENICAH,

15. MAREC

V četrtek, 8. marca, ob 18. uri bo Gornjesavski muzej Jesenice odprl razstavo o nogometu na Jesenicah. Z njo se bomo sprehodili od prvih začetkov pred sto leti do danes.

Nogomet so začeli igrati dijaki, ki so hodili na gimnazijo v Kranj ali Ljubljano. Med poletnimi počitnicami so ga igrali doma, na travniku v bližini današnjega Spominskega parka. Svoje moštvo so leta 1912 poimenovali Golica. Njihove treninge je spremljalo veliko radovednežev in kmalu je nogomet postal eden najbolj priljubljenih športov na Jesenicah. Po prvi svetovni vojni so uredili igrišča za današnjim gledališčem, v današnjem Športnem parku pod Mežaklo, pod tovarniškim nasipom v predelu, imenovanem Vrbje, na vzhodnem delu Podmežakle, na belškem polju in v bližini karavanškega železniškega predora na Hrušici. Za nogometno žogo so se podila številna jeseniška moštva, med katerimi je bilo najuspešnejše Bratstvo. Klub, ki je užival podporo tovarne, se je enakovredno kosal z najmočnejšimi slovenskimi klubi iz Maribora, Ljubljane in Celja.

Po drugi svetovni vojni je vloga športa številka ena na Jesenicah prevzel hokej, nogomet pa je bil potisnjen v ozadje.

V klubu so veliko truda vlagali v delo z mladimi, kar se jim je poznalo tudi v nekaterih dobrih sezonah članske vrste. Nekateri Jeseničani so igrali v najboljših slovenskih klubih. Senadu Tiganju se je celo posrečilo igrati za slovensko A reprezentanco na svetovnem prvenstvu v nogometu, Mirhet Redžić pa se je udeleževal treningov angleškega kluba Manchester City.

Ob razstavi bo izšla knjižica. Nogomet bo tema letošnjega kviza iz poznavanja zgodovine mesta Jesenic, ki bo 12. marca v Gledališču Toneta Čufarja, in muzejskega večera, ki bo 15. marca v Kosovi graščini.

dr. Marko Mugerli, GMJ

VZPON NA KILIMANJARO, 19. APRIL

Trinajstdnevno popotovanje po Tanzaniji se je pričelo na Letališču Jožeta Pučnika s poletom v Zürich. Presedli smo na drugo letalo, ki nas je po osmih urah letenja pripeljalo do glavnega mesta Kenije – Nairobi (1800 m n.m.). Z majhnimi avtobusi smo se pripeljali do mesteca Moshi, ki leži v podnožju pogorja Kilimanjaro.

Za aklimatizacijo smo se povzpeli na ognjeniški vrh Mt. Mery (4566 m). Po nekajdnevnem počitku smo se odpravili proti našemu cilju, najvišjemu vrhu afriške celine, imenovanem Kibo (5895 m), po angleško Uhuru Peak. V prevodu pomeni »vrh svobode« in leži v pogorju Kilimanjaro. Vzpon na vrh je trajal 4 dni, sestop z gore pa še dva dni.

Za zaključek smo si ogledali nacionalni park Ambaseli, kjer se sprehajajo divje živali afriške celine. Z istimi prevoznimi sredstvi smo se srečno vrnili v prelepo Slovenijo.

Pavel Dimitrov

KAKO SO VČASIH ŽIVELI NA HRUŠICI?, 17. MAJ

Domoznanstvo pomeni preučevanje določenega geografskega območja in zanimanje za vse v zvezi z njim in z ljudmi, ki na tem območju živijo in delajo. V današnjem globaliziranem svetu postaja domoznanstvo vedno bolj pomembno, saj se na nek način izgublja identiteta, ki se je še pred nekaj leti zdela samoumeven okvir našega obstoja. Po drugi strani pa je prav naša kultura in iz nje izhajajoč način življenja tisti, ki nas razlikuje od drugih.

V letu 2006 sva s kolegico Zdenko iz muzeja prejeli povabilo Ljudske univerze Jesenice k sodelovanju v projektu KAKO SO NA JESENICAH VČASIH ŽIVELI? Ker se je vsebina projekta odlično ujemala s področjem domoznanstva, ki ga v knjižnici pokrivam, sva se s kolegico etnologinjo Zdenko Torkar Tahir, kustosinjo Gornjesavskega muzeja Jesenice, z veseljem lotili strokovnega dela. Projekt poteka že šesto leto in je odlično zaživel med prebivalci Občine Jesenice. Do sedaj so že izšle knjižice s spomini na Jesenice, Planino pod Golico, vasi pod Golico, Blejsko Dobravo, Murovo in Hrušico. Lani smo s skupino radoživih Hrušičanov na sedmih srečanjih zbrali 27 različnih zgodb, prepričani pa smo, da bi jih bilo lahko še mnogo več. Gre za zgodbe navadnih ljudi, ljudi z ogromno izkušnjami in modrostmi, ki so si z udeležbo v podporni skupini zagotovili prijetne urice medsebojnega druženja, intelektualno spodbudo in osebno obogatitev. Vsem ostalim pa se s pomočjo njihovih pričevanj odpira nov pogled na zgodovino in način življenja na Hrušici nekdanj. V skupini so sodelovali: Janez Palčič, Janez Poljšak, Jože Kobentar, Ada Preželj, Neda Kovačič, Janez Tarman, Darinka Žbogar, Jože Pajer, Vika Ambrožič, Vlasta Felc, Davorin Mikula, Sonja Gubanc, Mojca Bele, Janko Rabič, Tone Konobelj.

Knjižico je založila Ljudska univerza Jesenice, sofinancirala pa sta jo Občinska knjižnica Jesenice in Gornjesavski muzej Jesenice. Oblikovanje smo zaupali podjetju Rosje iz Rateč, tisk pa tiskarni Medium iz Žirovnice.

Sodelujoči verjamemo, da bo marsikatera zgodba iztrgana iz pozabe prav po zaslugi tega projekta. Prepričani smo, da boste vsi starejši, ki ste tudi sami doživeli utrip Hrušice in Jesenic nekoč, ob branju teh zgodb ponovno začutili čar preteklosti. Predstavitev spominov na življenje na Hrušici nekoč pa je namenjena tudi mladim z željo, da boste s pomočjo zgodb v tej brošuri, kljub globalizaciji znali razlikovati različne kulturne skupnosti in to razliko spoštovati.

Nataša Kokošinek, Občinska knjižnica Jesenice

Majski izlet po Pivškem

Ta del Slovenije oz. Notranjske nam je nekoliko manj znan. Zato se nam pridružite v soboto, 19. maja, ko si bomo te kraje ogledali bolj od blizu. Kot običajno, se z Jesenic odpeljemo ob 7h zjutraj, na poti si privoščimo kavico, se najprej ustavimo v Pivki in si tam ogledamo zanimiv vojaški muzej. Predvidevamo, da bo ogled končan okoli pol enih, zato bi bil že skoraj čas za kosilo, ki ga načrtujemo v gostilni Pod Gradom v Zgornji Bitnji pod Premom. Po kosilu se bomo zapeljali na Prem, kjer si bomo ogledali grad in cerkev sv. Helene s Kraljevimi freskami ter seveda spominsko sobo tam rojenega velikega pesnika Dragotina Ketteja. Nato načrtujemo (če bosta čas in volja) še ogled zanimivega Hodnikovega mlina z etnološko zbirko na reki Bistrici v Ilirski Bistrici. Iz Ilirske Bistrice se bomo vračali čez Ribnico in od tam po Vremski dolini (mimo Žagarjeve domačije) do Sežane in nazaj na Jesenice.

To je okvirni opis naše majske poti, ki pa se lahko v nekaterih malenkostih še spremeni zaradi zunanjih razlogov ali pa zaradi vaših morebitnih želja in sugestij. A bistvenega odstopanje od glavne poti najbrž ne bo.

Vsi lepo povabljeni!

Marko Terseglav

Prijavite se lahko pri Darki Rebolj (Tel.: 031 787 363) ali na Muzejskih večerih – do zasedbe avtobusa. Ob prijavi je potrebno plačati akontacijo v višini 20,00 €.

Muzejsko društvo v letu 2012

Ob razstavi Iz zasebnih zbirk je bilo lansko leto objavljeno tudi, kaj je v 20 letih Muzejsko društvo Jesenice prispevalo h kulturnozgodovinski podobi našega mesta in njegove okolice ter k ohranjanju kulturne dediščine. Združujejo nas različne dejavnosti od zbirateljstva drobnih predmetov do obiskovanja kulturnih znamenitosti predvsem naše ožje domovine, ko se seznanjamo z značilnostmi drugih delov Slovenije. Na muzejske večere vabimo predavatelje, ki s svojim znanstvenim delom bogatijo našo kulturo. Naj pri tem posebej izpostavim predavateljico arheologinjo Vereno Perko, ki je že večkrat navdušila poslušalce s prepričljivim posredovanjem svojega vsestranskega znanja, lansko letu s predavanjem Od kod smo, še ne leto nazaj pa z vtisi s potovanja po kitajskih muzejih. Vedno so zanimiva tudi potopisna predavanja. Vsako leto pa nam del svojega raziskovalnega dela predstavi tudi naš, jeseniški predavatelj dr. Marko Mugerli.

Kadar že mislimo, da o svoji domovini že vse vemo, se obrnemo na Jeseničana po srcu univerzitetnega profesorja Marka Terseglava, ki nas preseneti z vedno novimi kottički Slovenije, kjer najde kakšnega

domačina, s katerim se je srečal pri svojem raziskovalnem delu.

Tako ocenjujemo, da je bilo naše delovanje uspešno tudi v preteklem letu. S predsednikom društva Dušanom Prešernom in 11-članskim upravnim odborom tudi za leto 2012 načrtujemo 8 muzejskih večerov (udeležuje se jih 20 do tudi 60 članov in nečlanov), dva muzejska izleta (ponavadi napolnimo en avtobus), začeli bomo zbirati tudi prispevke za Jeseniški zbornik 2013. Dvakrat na leto ali več se sestane upravni odbor, na katerem med drugim potrdimo program in finančno poročilo (evidenco vodi Jožica Knavs) in ocenimo kot uspešno sodelovanje z Gornjesavskim muzejem Jesenice. Naš skupni projekt je Muzejski časopis, ki ga dobijo člani MDJ, vse šole in nekatere druge organizacije. Oblikuje ga Lejla Konjič na TIC-u.

Urednica Majda Malenšek

Jesenski izlet članov MDJ—Hrvaško Zagorje in krapinski pračlovek

V soboto, 8. oktobra 2011, smo se s prijaznim in izkušenim šoferjem Jankom Kokaljem odpeljali proti Hrvaškemu Zagorju. V Radovljici smo pobrali vodiča Janeza Pretnarja. Mejo smo prečkali brez problemov. Na drugi strani se nam je odprlo Hrvaško Zagorje; nov svet – nove ali obnovljene hiše, urejeni vrtovi, obdelane njive, neskončni travniki, griči in dolinice – gor, dol, gor, dol ... Vodič nas je ves čas vožnje opozarjal na zanimivosti, pripovedoval zgodbe, ki so se navezovale nanje, včasih pa povedal tudi kakšno štorijo ali prisrčen vic. Prispeli smo v Varaždin, čudovito baročno mesto. Vodič Miran Bojanić Morandini je kar kipel od vseh mogočih podatkov. Dejstva nam je podajal v stilu drznega in napetega filma. Pokopališče z labirinti iz cipres, mestno hišo, trdnjavo Stari grad, razkošne palače Patačić, Erdodi, Sermage ... vse nam je razkazal v stilu pripovedovalca zanimivih zgodb. Da imamo od hoje po granitnih kockah rahlo razbolele noge, smo se zavedli šele, ko smo spet sedeli v avtobusu.

Kosilo v hotelu Puntar je dišalo po domačem. Juha je bila prava z rumenimi »cinki«, puran je bil verjetno daljni sorodnik tistih, ki smo jih srečevali med potjo. Na koncu pa še zagorski štrukelj – nekateri so si ga posladkali, drugi pojedli brez dodatkov.

Naš končni cilj je bil Muzej krapinskih neandertalcev. Prispeli smo zadnji trenutek (obiskovalce sprejemajo do 17. ure) – pa bi bilo škoda, če bi ga zamudili! Po ogledu kratkega filma o življenju neandertalskega človeka in njegove rodbine smo skozi pripovedi vodiča v nenavadni spirali skozi muzejske sobane in dvorane odkrivali zgodbo o nastanku vesolja, velikega poka, razvoju živih bitij na zemlji, do človečnjakov in njihovega življenja ... Vsak ambient prazgodovine spremljajo zvočne kompozicije, rekonstrukcije in virtualne podobe, ki so jih prispevali umetniki, kiparji, slikarji, filmarji in tvorci virtualnih podob. Plastično so nam priklicale davne svetove prav v ta naš čas.

Za konec le to: tisti, ki jih na tem izletu ni bilo, ne vedo, kaj so zamudili. A če bi vedeli, bi jim bilo žal ... zelo žal! Z razlogom!

Darka Rebolj

Knjigo je urednik Janez Mlinar predstavil na muzejskem večeru jeseni 2011.

**Ustanovitelj: MUZEJSKO DRUŠTVO ;
Izdajata: MDJ in GORNJESAVSKI
MUZEJ JESENICE; Urednica: MAJDA
MALENŠEK
Postavitvev in oblikovanje: LEJLA
KONJIČ, TIC JESENICE - RAGOR;
Naklada: 300 izvodov; Za člane MDJ je
časopis brezplačen; Tisk: GMJ**